

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 13 februari 1917 kl. 12 m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av militär hjälp för skördens inbärgande m. m.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 202, har herr *Liljedahl* hemställt, »att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla,

dels att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga sådana åtgärder, att militär hjälp kan vid trängande behov lämnas jordbruket för skördens inbärgande och att sådan hjälp, där så ske kan, lämnas i anslutning till avtals upprättande mellan truppförbanden och markägaren angående militära övningar;

dels att längre ledighet från militär tjänstgöring, där så ske kan utan att rikets säkerhet äventyras, beredes värnpliktiga, som ha stadigvarande tjänst inom jordbruket och vilka inkallats till krigstjänstgöring».

I fråga om motiveringen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

De missförhållanden och olägenheter i fråga om skördens inbärgande, som i förevarande motion framdragas, hava sedan länge givit anledning till bekymmer och klagomål bland den jordbrukande befolkningen i vårt land och äro därför enligt utskottets åsikt värda stor uppmärksamhet. Att under bärgningstiden tillhandahålla jordbruket tillräcklig arbetskraft för ett rationellt tillvaratagande av skörden är givetvis — särskilt under närvarande tidsförhållanden — ett livsintresse, vilket, så långt sådant är möjligt, bör tillgodoses. Svårigheterna härvid hava emellertid

Utskottet.

alltmer ökats, och det ligger i sakens natur, att värnpliktens fullgörande och den ökade krigstjänstgöring, som världskriget gjort nödvändig, bidragit att minska arbetskraften för jordbruket. Att råda bot härför genom utfinnandet av lämpliga utvägar att lätta de svårigheter ifråga om skördens bärgande, som den utsträckta krigstjänstgöringen medfört, synes därför höra till de krav, som icke kunna avvisas.

Om utskottet sålunda för sin del till fullo kan instämma i motionens allmänna syfte, är utskottet dock icke lika övertygat om lämpligheten av de medel och utvägar, som av motionären föreslagits. Dels torde kunna ifrågasättas effektiviteten av den hjälp för jordbruket under militärt befäl, som motionären förordar, dels torde icke böra förbises de olägenheter för militärövningarnas ändamålsenliga utnyttjande och bedrivande, som genom de i motionen föreslagna anordningarna kunna uppstå.

Erfarenheten har också visat, att möjligheter ej saknas att på annat sätt tillmötesgå de önskemål, som i förevarande avseende göra sig gällande. Sålunda har skördepermission av de militära myndigheterna beviljats åt manskap i krigstjänstgöring, och utfärdades härom under sept.—okt. förlidet år trenne olika generalorder, enligt vilka permission för skördearbete i vissa fall kunde medgivas intill 14 dagar. Utskottet uttalar den tillförsikten, att dylik permission — och i större utsträckning än hittills, om så skulle erfordras — även innevarande år och alltjämt vid behov kommer att beviljas. Då härigenom ett medel gives, vilket, begagnat i tid och på rätt sätt, kan underlätta och påskynda skördearbetet och vilket tillika, på ovan angivna grunder, synes utskottet med lika stor sannolikhet som de av motionären påyrkade åtgärderna leda till målet, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 febr. 1917.

På utskottets vägnar:

WALTER KANT.

Närvarande vid förevarande ärendes slutbehandling: herrar Kant, O. Nilsson i Örebro, Sjögren, Mossberg, Hellberg i Ljungskile, Lindström, Nilsson i Antnäs, Gabrielsson, Erikson i Uppsala samt Pettersson i Vrätsered.